

DE HOOP

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

PRYS DER INSERTIEN :
20 centimen den drukregel.
40 centimen de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld enz.
moet vrachtvry den opsteller toege-
zonden worden.

HUB. DE COCQ.
St.-Truiden. (Schuerhoven).

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

ABONNEMENT PRYS :
Voor de Stad 5 fr. per jaer.
» 5 fr. per 6 maanden.
» 1-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
» 5-50 per 6 maanden.
» 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 7 DECEMBER.

STAETKUNDIG OVERZIGT.

De Times zegt dat Engeland het kongres, dat nu onbe-
paedelyk verdaegd is, niet gevraagd heeft; het british Kabi-
net heeft alleen toegestemd er deel an te nemen op het
dringend aenhouden van den keizer der Franschen. Zoo Na-
poleon het niet in voegen kan krygen, dan zal Engeland zeg-
gen: « zoo veel te beter. »

— De bisschop van Orleans heeft niet alleen gesproken
van gewichtige oneenigheden, die vandaeg de geestelykheid
van Napoleon scheidt, maer hy heeft nog gezinspeeld op an-
dere politieke moeijeligheden, welke zich komen te ontwik-
kelen, ter oorzaak van de brochuer *de Paus en het Kongres*,
en de nieuwe staatshouding welke Oostenryk en het romein-
sche bestuer komen daer te stellen. De politiek van de bro-
chuer en van Napoleon wordt geenszins door die twee staten
aengenomen noch goedgekeurd.

— De omwenteling gaet nog te langzaam vooruit na den
zin van Garibaldi; daarom komt hy zyn ontslag als voorzitter
van de *italiensche nationale sociëit* te geven, en heeft hy
het voorzitterschap van de *gewapende natie* aanvaard.

Te Turyn is M. Ratazzi, voorzitter des Kabinetts, het niet
meer eens met M. Cavour; hy is nog meer liberael dan deze
laetste.

Men schryft uit Madrid, 2 January.

Dry schepen met engelschen vlag, geladen met oorlogswa-
penen, zyn in de zeeënge gevangen geworden, en van Ceuta
naer Algéiras overgebracht.

De Spanjaerds hebben gisteren den aanval begonnen aen
gene zyde van de Sierra-Bullones. De Marokanen, onder het
geleid van Mulez-Abbas, zyn teemaekel verslagen geworden,
ondanks hunne heldhaftigen wederstand.

De Spaensche troepen zullen weldra te Tetouan zyn; zy
zyn vooruitgerukt tot Castillejos. De generael Prim heeft de
Mooren op geheel de linie overwoonen. Hun getal beliep
omtrent de 40,000 man; zy hebben er 1500 verloren, ter-
wyl het verlies der Spanjaerds maer van 400 à 500 man is.

— In Frankryk kan het gerugt van eene ministerieële
verandering sedert twee dagen als stellig aenzien wor-
den. Het is op het ministerie van buitenlandsche zaken, dat
men regtuit gesproken heeft van de herplaatsing, omdat het
den toestand waerin het zich geplacert heeft niet meer kon
volhouden, ter oorzaak van de beloften welke het geloofde
mogen te doen aen de souverainen in naam van het keizersche
gouvernement.

Walewski zal overgaan tot het ministerie van Staet, en
M. Fould waerschyklik tot dit van de financiën; men spreekt
nog van andere wyzigingen.

De opvolger van M. Walewski is nog niet gekend; maer
men spreekt niet meer van M. Baroche, maer wel van M.
de Persigny.

Zulkdanige keus, zoo hy waarheid wordt, is de overwin-
ning van het anglo-fransche verbond, en de officiële in-
huldiging van de politiek der brochuer *de Paus en het kongres*.

Het kristendom is de wet van de algemeene lief-
de, en leert twee belangryke zaken: eerbied en
dienstwilligheid. Overwinnaer en meester van de
wereld, gedurende ruim duizend jaren, bad het
geheel Europa met dien liefdegeest bezielt, en de
maetschappy naer zyn evenbeeld geschapen en ge-
vormd; van daer gedurende de midden-eeuwen
die byna algemeene en voortdurende vrede tus-
schen de kristene volken; van daer die katholyke
vaderlandsliefde, welke, rustende op den godsdienst,
alle menschen beschouwt, behandelt als broeders,
voor wie zy bloed te vergieten en goud aen te bie-
den heeft, onder welke luchtstreek zy ook leven en

REISVERHAEL EN TOESTAND

DER GEBANNE GEESTELYKEN VAN HET EILAND RHÉ,
IN DE JAREN 1798 EN 1799;

aldaer gedurende zyn ballingschap beschreven door den
zeer eerweerdigen heer GUILIEMUS HAPPAERS, weleer
hoofdpastoor van Landen. (*)

(VERVOLG.)

Hy (de Heer Happaers) wierd geboren te Montenaken den
2 January 1771, en was vervolgens 27 jaren oud wanneer hy
gevangen genomen werd. Zyn vader heette Guilb. Happaers, en
zyne moeder, Maria-Catharina Beys. Hy was rektor van het
beneficium van O.-L.-V. in de kerk van Wals-Houthem, maer
verbleef by zynen broeder, Petrus-Joannes Happaers, die se-
dert 1794, pastoor der vryheid te Montenaken was. Daer
deze, en ook zyn kapellaen, Henricus-Guillielmus Clevens, ook
geboortig te Montenaken en zoon van Libertus Clevens en van
Catharina Gonthier van Hemricourt, onbeëdigd waren, zoo
moesten zy zich verborgen houden, trachtende zich, zoo ver-
mogelyk, van hunne ambtspligten te kwytten in het geheim of
by nacht. By de algemeene aenhouding, welke men in deze
streek, voor den 10 July voorgenomen had, wierd de kapel-
laen gevangen genomen; maer de pastoor ontkwam het. In
zyne plaets rukte men den schryver van dit verhaal weg, of-
schoon hy onpligtig was.

(*) Verboden over te nemen.

lyden; van daer die volstrecte vryheid der kerk,
welk men niet dagt als mededingster, als vreemde-
linge te vervolgen, maer welke men beminde,
eerbiedigde, en welke men steeds in hare tydelijke
werking ondersteunde en meëhielp.

Vandaeg hebben wy het tegenovergestelde van
dit tafereel.

Het kenschetsend teeken van Europa sedert dry
eeuwen is de haet, die ons op de helling van den
afgrond met groote stappen doet afglyden.

« Haet tegen God, haet tegen kerk, haet tegen
godsdienst, haet tegen paus en priester. » Onze
hedendaegsche besturen zouden niet alleen den
godsdienst, maer deszelfs naem willen uitroeyen;
haet tegen den priester, den vertegenwoordiger van
het godsdienstig denkbeeld, eenigsten dyk dienog de
menigte van de omwenteling afgescheiden houdt,
den priester, welchen men schandvlekt, bespot; wel-
ken men laekt en verdrukt in het uitvoeren van
zyne burgerlyke regten, ja zelfs, in het uitvoeren
der eeredienst, het tydelijke der eeredienst; haet
tegen den priester, welchen onze staetsmannen, reeds
koesteren zy er de hoop van in hem gedagt, uit de
burgerlyke en politieke betrekkingen zoeken te
bannen. Het zal niet meer zyn de priester in den
staet, in de politiek, die tot voorwendsel van hun-
nen haet zal dienen, het zal zyn de priester in den
tempel, de priester als priester, de priester predi-
kende de leering, bedienende de sacramenten, ver-
vullende zyne pligten.

Het belgische liberalismus heeft de overleverin-
gen hernoemen van Joseph II en Willem I, welke
men ook in hunnen tyd enen keizer-filosoof en
eenen liberalen koning genoemd heeft, hetgene die
twee Monarken niet heeft belet onder die tegen-
vaderlandsche tack te bezwyken. Gy zult er onder
bezwyken gelyk zy, of wel, gelukt gy er in, dan
zult gy de grondzuil der grondwet van 1830 ver-
niëtigd hebben: *de godsdienstige vryheid, grond-
zuil van onze nationaliteit.*

Haet tegen het pausselyke gezag, dat met eene
vaderlyke maer tevens onwrikbare hand wetten
en regt handhaeft, en een breedtel komt stellen aen
de baetzuchtige heerschzucht van de hedendaeg-
sche troonmannen, aen de dweepzuchtige en toom-
looze driften der volken; haet van den hebzuch-
tigen magistraet tegen den vaderlandslievenden
magistraet, die, nog edelmoedig genoeg, grondwet
en godsdienst durft voorstaen; haet ook tegen staet
en bestuer, het onmiddelyke gevolg van den on-
godsdienst; want in het politieke orde treffen wy
reeds de voorboden van dien alverbryzelenden
haet aen:

— Byna altyddurende buiten-en binnenlandsche
oorlog;

— Woeste zucht na de vryheid;

— Eene wilde vaderlandsliefde;

— Eene barsche dwingelandy over s'menschen
zedelyke wezen;

— Eene onbetwistbare neiging tot het Ratio-
nalismus, tot den ondergang.

Onze XIX eeuw wordt door de teisterende gol-
ven van het orkaen meëgesleept; de oproerige stem
van den duitschen monik, die in de XVI eeuw van

uit zyne eel tegen paus, kerk en godsdienst donder-
de, vindt vandaeg eenen betreurensweerdigen en
algemeen weerklink in onze Kabinetten: konin-
gen en keizers, roeit het pausdom uit uwen weg,
troont op deszelfs zetel; volken, verbryzelt uwe
kindsbanden; voortaan zyt gy sterk, magtig, ver-
licht genoeg om u zelfs te geleiden; en onze heden-
daegsche besturen van ons beschaeftde Europa, (van
aen de Adriatische zee tot aen den Oceaan, van de
Middellandsche tot aen de Baltische zee,) in de op-
gewondenheid huns haets, hebben sedert dry ee-
uwen, maer bezonder vandaeg, tot leus aengenomen:
*plundering der kerk, slaverny der kerk, vervol-
ging der kerk.*

Maer het volk, onder het geleide van het onge-
loof, zal weder woedend opstaen van het eene einde
van Europa tot het andere; na de kerk veroordeeld
te hebben, zal het de gekroonde dwingelanden oor-
deelen, ea met hunne kroonen spelen als een kind
met den bal; sedert min dan een halve eeuw heb-
ben wy twee-en-vyftig troonen zien verbryzeld
worden, door het almagtig maer ongodsdienstig
volk; de maetschappy, onder de knelling van den
haet tegen de kerk, zal nog lofredenen voor de ko-
ningsmoordenaers hebben, zoo als er eertyds waren
voor Scevola, voor Brutus, voor Macro en Stephanus;
zy zal het hoofd niet blyven bukken, de slaver-
ny van haer zedelyke wezen niet blyven voort-
durend verdragen onder het dwingelandsbestuer
van de hedendaegsche Tiberussen.

Ziedaer wat wy sedert dry eeuwen, wat wy van-
daeg zyn, waer wy naer toe gaen; *het uiteinde is
worsteling, omwenteling, ondergang.*

SCHEIKUNDIG POLITIEK.

Vooraleer wy een oogslag op het politiek der verschille
landen nederslaen, moeten wy toch iets zeggen over het zu-
lende of niet zullende plaats grypen Konkres.

Men spreekt van over het tydelijke gezag des Pauzes te
handelen. En door welk regt dat? — De pauzen zyn in het
bezit hunner staten van naby over de elf honderd jaren. Dat
is wat meer als van over 9 à 10 jaer. De pauzen van Rome
hebben nooit iets aen hunne geburen gestolen, maer integen-
deel nog prins- en hertogdommen en graefschappen opgericht
voor hen die hen later moesten vervolgen! De Paus is de
oudste in regten der vorsten van Europa, en al de jonge wita-
baerden willen thans over zyn gebied spreken. Laet ons eens
in korte woorden zien wie alleen, als er kwestie is van wede-
gave te doen, het eerst een *Confiteor* moet opzeggen.

Dat Frankryk, onze geliefde en beschaeftde nabuer, eens
beginne met aen België de schoone gestolene steden van
Fransch-Vlaanderen weder te geven, en dat Keizer Napoleon
beginne met den kinderen onzes Konings hun wettig erfdeel
te geven! Frankryk en Keizer Napoleon, gy zyt dieven! De
paus is regtveerdig. Dus *Confiteor*. Zeg dat eens aen Walewski
en hy zal zyne schouders van medelyden optrekken. « Stout-
terik, zwyg stil, zou hy met bitsigheid uitroepen.

Zeg eens tegen Lord Cowley: « gy hebt Ierland en Schot-
land gestolen, verdrukt, heperkt en uitgemergd; gy hebt
Gibraltar geeskamoteerd, gy hebt stroomen bloeds in de In-
diën vergoten, uwe medebroeders vermoord, vrouwen ver-
kracht, mannen op de mulen van het kanon weggeschoten;
geen punt bestaet er op aerd of het is getuigen van uwe schand-
dige dieveryen geweest: *Confiteor*; geef weder; en Lord
Cowley doet u aenpakken, en smyt u in eene yzeren koei,
gelyk geheel Engeland zich het met Nena-Saib en Fantia-Topée
meinde te doen! Wacht nog tot morgen, zeyden de twee
Indianen.

Zeg den Russischen gezanten eens: « aertsdieven, gy hebt

In de brieven, welke hier verschynen, wordt natuerlyk de
kennis van persoonen en zaken van dien tyd verondersteld,
welke nochtans iedereen niet meer bezit. Om ze dan genoeg
verstaanbaar te maken, is deze korte inleiding noodig geweest
samen met eenige andere ophelderingen welke men hier en
daer zal aantreffen. Daerin komen ook geheimzinnige spreek-
wysen voor welke men genoodzaekt was in eene ongeslotene
briefwisseling te gebruiken, uit vrees van iemand by het di-
rektorium of deszelfs agenten in gevaer te brengen. Deze
hebben wy insgelyks trachten op te lossen.

Verder schynt het onnuttig te verwittigen dat de schryf-
wyse van den verhaler eenige kleine veranderingen heeft
moeten ondergaen, al behandelt hy de taal zoo goed als wie
het zy van dien tyd. Zulke veranderingen zyn echter zoo we-
nig mogelyk geschied.

Wy wenschen, om te eindigen, dat anderen even als wy,
dit verhaelschrift met het zelfde vergenoegen, met dezelfde
weetgierigheid, ja met stichting en geest van onderwerping
in tegenspoed mogen lezen. (1) *De uitgever.*

(1) Na zyne terugkomst van het eiland Rhé, is de schry-
ver kapellaen van Montenaken geworden van (1805 tot
1808). Daarna is hy kapellaen van Margraten by Maes-
tricht geweest tot 1814, in welk jaer hy benoemd werd pas-
toor tot Landen, en is aldaer overleden den 27 July 1827
in den ouderdom van 57 jaren. In het jaer 1805, is de heer
H.-G. Clevens pastoor van Niel geworden, en in 1806 groot-

Polen gestolen, Circassie ontroofd, den Krim ontfutselfd, Finlande door listige en geweldige streken zaem aengeschaft, Ukraine overwerldigd, Siberie en de Caucasische streken be- meesterd, zonder dat iemand u daer verlost gaf; in een woord, gy hebt meer gestolen als al de galeibooven die van het begin der wereld, voor 99 jaren, met de brandmerkt op den rug, tot dwangarbeid zyn veroordeeld geworden; en zy zullen den knout achter hunne pelsen-jassen uithalen en roepen: «Zwyg dommerik, of!! gy ziet hem, hein! — Confiteor, russische dieven! De Paus heeft nooit gestolen.

Wilt gy Pruisen eens in het haïr zien krabben? Vraag den afgezanten eens, hoe de oude dief Frederik in bezitting van de schoone provincie van Silesie gekomen is, en zeg hun eens: «Confiteor, geef weder,» en zy zullen u ernstig, na eenige minuten denkens, antwoorden: «dat is postscriptum.» Maer met den Paus is er geen postscriptum. En weet gy wat er uit zal volgen? De Kardinalen, afgezanten des Pausen, zullen pak en zak opnemen, zoohaest men van deszelfs tydelijk gezag zal beginnen te spreken! Men heeft er geen regt toe.

Wy spreken van de kleine staten. Doch, zoo het geoorloofd is, kleine met groote zaken te vergelyken, zullen wy zeggen dat de *Onafhankelyke van Russelt* ook *Confiteor* moet spelen, en den ouden kullagie-meester nog iets verschuldigd is voor het artikel kullagie, dat hy in pausdom veranderd had.

FRANKRYK. — Sedert dat de schryver van de zoo reeds dikwyls aengehaelde *brochure*, den ouden vorst van Rome, zyne boterhammen heeft voorgesneden, heeft er zich een algemeen ongenoegen verklaard. De katholyken zyn ongerust, en voor de liberalen, republikeinen, demokratèn enz. is er nog genoeg uitgeblaf geworden. De drukpers springt op krukken, en de vryheid van denken en schryven, is tot die tyden teruggekeerd, als men nog aen spoken en heksen geloofde.

ENGLAND. — Het menschlievend Engeland heeft eene belangryke vangst gedaan; een zyner schepen heeft een brigantyn tegengekomen in den Atlantischen oceaan, waarin vyf honderd slaven van allen slach en ouderdom onder een kernen lagen. De Engelschen hebben die Negers tot op hunne kusten teruggebragt. Goed werk. Voorzeker! Doch Engeland dat zoo goed den slavenhandel weet gade te slaen, zou moeten beginnen met zyne onderhoorigen in de Indiën wat beter te behandelen, met wat te zorgen om de armoede in Ierland nit te roeien, en met de ongeloofelyke armoede en tuchteloosheid voor te komen, welke de geessels van de arme klassen in Londen en in gansch Engeland door zyn. De *Times* begint weder op hare poot te spelen, en te schreeuwen dat Engeland, Frankryk niet zal volgen in de regeling van de zaken van Italië. De engelsche dagbladen zullen nog al veel lawyt maken, en toch de zaken van Italië naer baren wil en keur niet zien vereffenen.

RUSLAND. — Byna geen nieuws uit dit groote land. In den winter zyn de Russen al te zeer in hunne pelzen-mantels gedraeid om veel kunnen te spreken. De politiek is daer juist gelyk de Neva voor het oogenblik bevrozen en ligt stil. Die politiek zal zich weder doen gevoelen, zoo haest de Almanak van Hubertus Milis schoon weder zal voorspellen.

SPANJE. — De lastigheid der wegen in Afrika hebben de Spanjaerds tot hertoe belet groote vooruitgang in dit land te doen. Thans zyn hunne vier kamp-afdeelingen gansch gereed, en weinig weg nog blyft te vereffenen, om het grof geschut laten door te trekken. Al de hoogten welke zy bezet houden, zyn met gegroefde kanonnen voorzien, en van sedert hoort men van geen aenval der Mooren meer gewagen. Het schynt dat dit helsch werktuig den Mooren hoofdpyn veroorzaekt, en dat zy er zoo doof van worden, dat zy er zich op eenen treffelyken afstand van afhouden. Het is ook al zoo gemakke- lyk niet die duivels-kinderen van kanonnen op de hoogtens te gaen bemeesteren.

BELGIE. — Saperloot! Al weder eene nieuwe uitvinding om de *kontribubelen* den duivel in te scheeren! Is men nu niet bezig met eenen veldtocht tegen China aen te vangen? — De vloot van België gaet de kinderen van ons vaderland tot aen den Peï-ho brengen, en dan zult gy er eens wat van zien. De Britische *Leopard*, de fransche *Arend* en de belgische *Leeuw* gaen tegen China optrekken. Dat zy dan kapitein Hope nog eens eene preugeling durven geven. Jammer is het dat geen een land den *Ezel* voor zinnebeeld heeft. Die moest dan ook nog mede trekken om te schreeuwen, en de *Fabel van Lafontaine* over de jacht van den Leeuw zou verzeent- lyk zyn. — Wat wil men toch in Gods heer name by de Chinezen gaen? Geld verkwisten! zes honderd duizend of eene millioen franken jaerlyks besteed aen de nitrusting eener vloot, is een kleine zaak, zegt de *Independance*. — Voor de *Independance*, ja, omdat zy misschien aen het budget mede lekt, maer voor ons is het al veel, 't is maer geld wat de klok slaet.

Het schynt dat de *Independance* en al onze politikers Guatamala zoo ras vergeten hebben.

De staet heeft op heden al zyne geldmiddelen noodig, riep over eenige weken mynheer Frère uit! Wy zouden wel eens van M. Frère willen weten of de *kontribubelen*, de hunne niet noodig hebben. Die kerel heeft somtyds sappige redeneringen. Eene Belgische kolonie in China gaen maken. Ziet gy er Engeland weer niet onder kruipen, omdat het waerschy- lyk geene manschappen genoeg heeft. Als ik minister was, ik zoud eene expeditie naer de landen, waer de hemel zoo laag is, dat men er zyne handen in de wolken, zonder zeep, kan wasschen. Dat waer al veel schooner.

Reisverhael der gebannen geestelyken naer het eiland Rhé.

I.

Wat den schryver in zyn ongeluk ondersteund heeft, en waarom hy zyne verbanningszeize beschreven heeft.

Buiten het gepeis dat wy van God almachtig en regtveerdig, als zyne schepselen ahangen; dat hy alleen ons op deze wereld kan gelukkig of ongelukkig maken, en dat alle ongelukken, welke ons overkomen, dienen tot de eeuwige zaligheid, en «alhoewel dit gepeis, zegt de verbaelschryver, myn eenige en voornaame troost is in myne ellenden, zonder welken zelfs het my dunkt, dat ik aen myn ongeluk niet langer meer zonde kunnen overleven, is er nogtans een tweede gedacht, hetwelk my krachtig in myne droefheid komt ondersteunen, te weten dat ik nog eens op myn leven, in den schoot van myne lieve bloedverwanten en vrienden zal gesteld worden. En waerlyk, deze hoop is de oorzaak, waarom ik op het allernieuwkeurigste zal trachten te beschryven alle voorvallen en omstandigheden, welke my, ten tyde van myne afwezenheid, zonden kunnen bedroeven of verbyden, opdat ik eens kunne voldoen aen de minnelijke nieuwsgierigheid van myne familie en vrienden.»

pastoor van Heerlen, achter Maestricht. In 1818 werd hy op nieuw pastoor te Niel en is te Sint-Truiden gestorven.

HAEK EN OOGEN!

De wysgeeren zyn gewoon over de spraek des menschen veel flauwen praet, droomeryen en geschrift uit te kramen. Hoe, roepen zy, met den vinger tot aen het tweede lid plegtig in de snuifdoos, en den bril diepdenkend tot op den tip der neus afgezonden, hoe toch is het gekomen dat wy aen het spreken geraekt zyn? Is er geen tyd geweest, waer ons geslagt geene spraek bezat? Wie heeft ons zulks geleerd? Hebben wy van zelfs met onze tong begonnen klanken te slaen, die op verstaenbare woorden uitgingen; of is er iemand geweest, die ons, op het draciorgeltje der veropenbaring, het woordenboek der eerste taal in een magtig deuntje kwam voorfluiten? Wat snort de aristokratike Bilderdyk rymend over spraek?

Wat waert gy als Adams hand zyn scepter had aenvaard? Maer veel geschreeuw en weinig wol; na alles opgelost te hebben, gelyk men Rubens voor eenen blinden, Beethoven voor eenen stom-dooven en Racine voor eenen vlaemschen beweger oplost, besluiten zy, zoo als een hoer zou besluiten met de ploeglyn nog in de hand: de spraek is ons gegeven om met anderen om te gaen.

De diplomaten, ander gespuis van neuswyzen, wien er weinig aengelen valt, hoe wy de spraek in den zweemenden gorgel bekwamen, verhandelen liever op welke behendige wyze men zyn gedaght moet verbloemen, bewimpelen, verdraejen en vervalschen; hoe men te Constantinopelen den Sultan moet op het ys leiden; te Parys, by de tafel van het groen tapyt, na Sebastopol, van eeuwigen vrede spreken; te Londen de onheilen en het tuchteloos bestuur der pausselyke staten beitreuren, en Ierland als een aerdsch paradys afschilderen; hoe men te Villa-Franca de *préliminaires de la paix* edelmoedig moet aankondigen; te Zurich praten en stamelen om tyd te winnen, en eindelijk in het aenstaende Kongres, dat, zoo het schynt, met den *forceps* ter wereld gehaald wordt, Italië en geheel Europa met woorden paeijen en met *Haek en Oogen* aenēhangen. Volgens deze kazakschichters kreeg het joodsche geslagt der menschen maer alleen de spraek om te liegen, te bedriegen, zich te kullen en onderlings te streepen.

De spraekunstkundige en dergelyke droogspuimers, in 't fransch doorgaens *pélanis fieffis* genoemd, die nog aen den tweeklank van *aa* en *ae* zyn, die nog het Leedicht (poëme didactique) en het treurspel van vyf bedryven, volgens Aristoteles en Boileau, in den letterkundigen *Crede* van de XIX eeuw puikachtig zoeken te behouden, hebben ook hunne scheelgeleerde vragen over 's menschen spraek *dweepzuchtig* voor te stellen, en beslissen beslissend: Wy, spraekkunstkn- dige, spitsverdedigers van het verslag der vlaemsche taal- commissie, wy hebben beslist en beslissen, dat het geslagt van Adam maer eene tong herkwispelt tusechen zyne twee- endertig tanden om het vlaemsch der vlaemsche fe.... ve.... pe.... en be.... wegers op Gods genade te kla.... klakla.... te kla.... kla.... klappen. Tondiji!

Toen Adam in den appel beet,
Dat hem de haek in stukken spleet,
Toen riep in 't vlaemsch hem Eva na:
'T is appel, appel, lieve ga!

Na zy het op onze beurt den Haek en oogenmeester eens vergund zyn gedaght over dat brilachtig vraagpuut te mten. *Les femmes*, zegt Alphonse Karr, *ont toujours un quart d'heure d'avance sur nous*. Dus zyn het de vrouwliën geweest die de spraek hebben uitgevonden; waer zy ze gehaald hebben, dat gaet ons niet aen; wy willen hier slechts betoogen, bewyzen dat de spraek ons gegeven werd om elkander *den duivel in te scheren*. Weinig papier en inkt is er noodig, om zulks daer te stellen; laet ons de herbergen maer eens afgaen.

Eerste herberg. Daer troont *Veelklaps*, die altydkost wat kost, het woord moet voeren. Het een of het ander gedacht heeft hy opgevat, heteen of het ander is hem overkomen; en dan aen het uitleggen aen het vertellen zonder einde. Gy kunt, tot zwee- tens toe verveeld, zoo dikwyls als gy wilt, het netwerk bezien, geuawen, hoesten, fluiten, *Veelklaps* praet maer door, her- haeld twintigmaal het zelfde, en begint weer op nieuw: Lui- sert toch eens! hoort eens! verstaet gy my! Onmogelyk er een enkel woordje van het uwe tusschen te brengen, hy slaet het u ongenadig van de lippen, en laet u nauwelijks den tyd om het gezelschap afscheid te wenschen, dat gy voor hem alleen zoo vroeg en zoo ontydig verlaet. Gelyk de orgelmak- ker, die de pyppen stemt, altyd eene noot tot geleiding laet boven de andere uitzweemen, zoo ook hoort gy, alwaer gy *Veelklaps* aentref, zyne stem de andere overtreffen.

Maudit soit le bourreau dont la loquacité
Depuis une heure au moins m'enchaîne à son côté!
Quel démon bienfaisant viendra m'en dégager?
(Les Broussart.)

Tweede herberg. Waer Petiscus zyne makkers den duivel inscheert met tusschen twee wieroekvaten, die hy zelve en alleen aensteekt, zynen eigen lof ezeloorig en belachelijk te verkonden. Niemand is zoo behendig als hy, niemand zoo slim, zoo fyn, zoo geestig, zoo doortrokken, zoo bedreven in alle vakken en ondervindingen, tot in de vlaemsche beweging toe. Gy moogt het vry gelooven, hy verklaert het zelve. Spreekt gy van keizer Napoleon, hy heeft hem gesproken, en dat onlangs nog over de geheimen van het aenstaende kongres, hy weet hoe de zaken van Europa gaen afgespon- nen worden. Spreekt hem van Moskou, hy was er, in den veldtocht van 1815, hy stak het vuur aen den Kremlin, zwom tusschen de kannonsballen door de Beresina, en hing 's nachts

De verbanne priester begon dan dit verhael te schryven, aenstonds na zyne aenlanding op het eiland Rhé. (2 sept. 1798.)

«Zoo ik nogtans gevoelig ware, gaet hy voort, aen de el- lenden, welke my already overkomen zyn, en nog staen te geschieden, zoudt het eene onvoorzigtige onderneming voor my zyn, myne reizte te beschryven. Maer verre van my, roept hy uit, dat het overdenken van zoo een ongelukkig lot my zoude kunnen bedroeven, my duakt in tegendeel, dat, na vele beledigingen en lasteringen verdragen te hebben, ik my in het overdenken en herhalen van myn uitstaan en lyden koom verbyden.»

«Ik zoude wel wenschen, zegt hy zeer gevoegelyk, dat eene aengenamere en levendigere pen dan de myne, myn voornemen konde ondernemen. Maer aengezien de konst dik- wyls vermindert of vermeerdert, en ik niets zoo zeer bemin als de waarheid, zoo heb ik liever het eerste achter te laten om het tweede te kunnen omhelzen. Daerhoven twyfel ik niet, of die voor wie ik schryf, zullen zoo gevoelig zyn aen myn lyden, dat myn styl van schryven met de konst niet moet versierd worden, om alle ongelukken myner reizte te drukken in het diepste van hunne medelydende herten.»

Wordt vervolgd.

zyne raadfel aen het kruis van eenen kerktoren, zoo hoog lag de sneeuw! spreekt hem van het aerdparadys, zoo noemt hy u de beeken op die er doorliepen: Phison, Gehon, de Tigre en de Euphrates. Het water van eene hunner trekt sterk op onze gouddruppeltjes, hy heeft er van gedronken; 't was zoo *tonique* voor den maeg; nog al wonders dat hy God den vader niet heeft geholpen in de schepping des werelds; hy zal er toch wel iets van geweten hebben.

Que mon ange aussi me débarrasse
De cet homme à prétention.

(Delille.)

Derde herberg, waer zekere pronker met geele geglaceerde handschoenen, met eenen zyden foulard of witten zakdoek in de borsttesch van den paletot, en waervan een toetje be- hendig kyken komt, den flauwsten en den hoogst ongezoeten praet van den wereld aen den dag brengt. Hebt gy jufvrouw Klara wel in de half twaelf mis gezien? Zy zat tegenover den preekstoel, tusscher de twee eerste pilaren; zy droeg eene robe van groenen *gaz malachite*; onder op den rok eenen grooten *volant*, en daerop zes kleine *garnituertjes*, de zoom bestond uit eenen *ruban pensée*, enz. enz. *C'était chic!* deze kermis heb ik nog het geluk gehad met haer eenen *quadrille* te dansen, *le quadrille des lanciers* geloof ik; zy polkeert à *ravir*; *c'était chic!* Ah! Seigneur! Mon Dieu! quel ange! quel démon! quelle fée!

Des riens! encore des riens! il n'en sort que des riens!

Vierde herberg. Daer zit Salomon, niet om een regtveerdig oordeel te vellen, maer om voor zyne vierschaer alles te verwyzen en te bekuibbelen, De Haek en oogenmeester is v gedaght, dat een weinig kwatongery nog al plezierig is, als het niet te ver gaet; wy worden ook al eens doorgetrokken, dat is niets, waarom zouden wy dezelfde aendaght voor de anderen niet hebben? men moet immers regtveerdig zyn; maer onze Salomon slaet er moedwillig door; Geheel de wereld is slecht en gaet verkeerd, zegt hem: Mevrouw M. is een wonder van medelyden en zagtzinnigheid. — Spreekt my van geen vrouwliën, geen eene die deugt. — Heer N. heeft hert voor den werkman en voor den armen. — Ik geloof het wel, hy heeft genoeg gestolen om nu een weinig terug te geven. Al wat aen het gouvernement gedaan wordt, is slecht; al wat op gemeente besturen bedreven wordt, is slecht het geestelyk dat voor vryheid van constitutie pleit en werkt, gaet te ver; de liberalen van dezen tyd zyn geene pyp tabak werd. Meijuffer N. gaet trouwen; het was tyd dat zy een einde aen hare schandalen stelde: Karl en Frédérique zyn nog geen dry maanden getrouwd en het is al hora.... Niets deugt Tondiji, dan hy alleen.

Dès qu'un homme est atteint de ce fatal penchant,
Il est glorieux de paraître méchant.

(Gosse.)

Vyfte herberg, waer zekere neuswyze altyd den lynen en geheimzinnigen komt spelen; van hem kunt gy niets weten, maer hy, hy polst en poolt tot de kinderen van den huize toe; nooit spreekt hy met opene longpyppen en breede stem; in alles vindt hy geheimen en beenen. Vraegt hem, zyt gy te Brussel geweest? en gy krygt voor antwoord, Brussel is de hoofdstad van België. Hoe staet u de heer Hymans aen? Heer Hymans schreef vroeger de *Etoile*, is het tweede antwoord. Denkt ook niet dat hy u regtstreeks uitvragen zal, o neen! Hy trekt van St.-Truiden langs Rome naer Luik; het regent beteekent by hem, het is schoon weer, de zon schynt wil zeggen het is maenlicht, en ik ga wandelen moet by hem verstaen worden: brengt myne botten en mynen rietstok by. Hy meent, de arme snul, niet gevat te worden, en het buffet- meisje zelve maekt kruissen en scheeve gezigten achter zynen rug en zingt tusschen de tanden.

Si je comprends pourquoi l'on parle de la sorte,
Je vous bien, mes amis, que le diable m'emporte,
Je veux bien que le diable m'emporte.

Jammer dat wy hier moeten ophouden, Haek en oogen zoo te lang worden, anders hoeveel vieze bazen blyven ons niet over om ze op het tapyt te brengen, zoo als:

De onbeschofte, die u aanspreekt en antwoordt gelyk een bessembinder,

De smeerige, die nooit iets anders uitwalpt dan zinsneden op het hal Mabille te Parys byeengeraept, en voor wien gy niet haestig genoeg kunt zeggen, als hy den mond openspalkt: Doe de kinders en de vrouwliën uitgaen.

De onbezonne, zoo als het onze dichter *Kanonik Coninx* luimig schryft:

Allés zegt wat hy weet, niet weet wat hy zegt.

De onvermoebare kaertspeler, die, schoon ook met rede en verstand begaefd, nachten door, met eenige geschilderde papirtjes in de hand, tyd, hart, geest, stem en geld nutte- loos verspeelt. enz. enz. Volgens Pascal vreezen wy ons al- leen by ons eigen zelven te vinden, en van daer de verma- ken en lust naer samspraek. Maer hoe schoon ware het niet zoo wy onze verzeturen in nuttig woordengewissel doorbrag- ten, daer wy nu, zoohaest men het meestendeel der menschen hoort spreken, verveeld moet uitroepen:

De Paris à Pékin, du Pérou jusqu'à Rome.
Le plus sot animal, à mon avis, c'est l'homme.

Men mag deze twee verzen ook aen de vlaemsche broeders in 't algemeen toepassen en als volgt overzetten:

Geen beweging! Geen beweging!

Maer de vlaemsche taal alleen!

Hoe zy ons ook meëging,

Geen beweging, geen beweging

Scheure 't belgisch volk van een!!!

Toekomenden zondag als het God en onze inktkoker be- lieft, zullen wy de vlaemsche broeders, die ons aenranden, het espadron eens leeren: en garde! Allons, mes enfants, portez *Harmes!* Zy moeten wel weten dat zy nu geen Kullagiemeester meer voor hebben, en daarom zullen wy ze eens door de waemolen jagen met hunnen iegelzaet, la faridondaine; met hunnen iegelzaet, la faridondain!.... Wy vreezen ons dood dat er weinig meel van kome, la faridondaine, weinig meel, la faridondain!....

De Vedette van Tongeren bekennt dat zy onder is, dat zy onder is, dat zy onder is; zy wordt *asthénique* of kragteloos.

Crillon fier et terrible

N'inspira que l'effroi;

Mais fila du sensible,

Dès qu'il fut sous ma loi.

Tondiji!

Aen den Onafhankelyke.

Het Hasseltsch bladje, dat nooit den Kullagiemeester aen- schyn aen aenschyn heeft durven bezien, heeft vernomen dat de Kullagiemeester van de redaktie der *Hoop* geen deel meer maekt.

Groote vreugd! Zy pakt de gelegenheid by de haïren om eene driedubbele vraag aen den ex-kullagiemeester voor te stellen. Dat is eerlyk handelen. De Kullagiemeester is van de redaktie af; dus is hy als schryver dood, en ik heb altyd hooren zeggen dat men geen kwaed van dooden mogt spreken

Toen de leeuw aen 'tsterven lag, kwam de ezel ook by, en gaf hem zoo geweldig eenen hoefijzerslag dat de leeuw uit een mond bloedde. Dat zyn van die listige trekken, waer- van de *Onafhankelyke* van Hasselt ALLEEN het geheim kent, of eerder, welke andere eerlyke schryvers niet in voege willen brengen. — *Onafhankelyke!* Op de drie vragen, welke gy daer stelt, zal de *Haek- en Oogenmeester* u zoo duchtig antwoorden, dat gy nog geene goesting meer zult krygen om hem andere vragen voor te stellen, en doet hy het niet goed genoeg, dan is de gouden en onbetaelbare pen van den Kullagemeester nog daer, om zich eens laten te snyden en u door den nek te vagen dat gy bedweld zult staen. Kullagemeester heeft opgehouden met schryven, 1° uit persoonelyke reden, gelyk het u gezegd is geworden; en 2° omdat hy geene waerdige tegenstrevers vond, om niet hem het strydkamp in te treden. Hy sloeg u altyd het *vas af*; ga liever eens te biechten aen de *Vedette van Tongeren*; zy zal het u wel zeggen.

Men schryft uit Hasselt aen de Hoop :

Mynheer DE OPSTELLER,

Verlaeg; u niet met aen de onbeleefde ongerymheden van den *Onafhankelyke* te antwoorden; gy kent de lyst zynen straetwoorden niet, en tot redeneeren kunt gy hem toch niet krygen. Ten anderen 't is winter, trekt uwe handschoenen niet uit; het is nog te koud om *vliegen te vangen*.

VLAEMSCHE BROEDERS VAN LIMBURG.

Mynheer en achtbaer medelid, UEd. is uitgenodigd om de gewoone zitting van ZONDAG, 8 Januarius, te St.-Truiden by te woenen. De zitting zal beginnen juist om 11 uren. De beurtzittingen zyn opgedragen aen de heeren *Ceyssens Michaël, Maricq en Rachel*.

VOORGESTELDE LEDEN :

- Mynheeren : Ceyssens, geneesheer, te Geet-Betz;
- Hoebanx, muzykleeraer, te St.-Truiden;
- Laerman, oud lid van den gemeente raed, id.
- De Greef-Vanwest, id.;
- Warnots, grondeigenaar, id.;
- Vanbaren Gustaaf, handelaar, id.;
- Peters Th., id.
- Ouwex Jan, rentenier, te Hasselt;
- Vandersmissen Hendrik, rentenier, id.
- Schoofs Jan, bediende, id.;
- Milis Willem, rentenier.

Tot eereleden worden voorgesteld :

- De Eerw. Heer David, leeraer der Catholyke Hoogeschool, te Leuven.
- De heer Emm. Vanstralen, voorzitter van den Vlaemschen Bond, te Antwerpen.
- De Schryver, G. DE GROVE.
- De Voorzitter, G. DE CORSWAREM.

DE FRUITBOOM

De bewerkingen welke op de fruitboomen toepasselyk zyn, zyn by ons door de groote menigte nog maer zeer gebrekkig verstaen, en iets wat ons verwondert, is dat wy, St.-Truidenaers, nog zoo vreemd zyn byzonderlyk aen die bewerkingen welke op de kroonfruitboomen kunnen toegepast worden, omdat wy deze op eene voorbeeld gevende manier zouden moeten bewerken, en dat er voor ons een groot voordeel in het fruit gelegen is. Dit lydt geenen twyfel; immers wy zien het waer gemaekt voor eerst in de eigenaers van boomgaerden, wier inkomsten door de voortdurende dierte van het fruit vergrooten, en als de beste doorgaen. Ten tweede, in de fruit-iers, onder welke wy er kennen die, om zoo te zeggen, zoo als door sukkelde, eer zy den fruit koophandel hadden aengevangen, en nu, zoo de ondervinding dagelyks leert, ook als welhebende borgers aenzien moeten worden. Ten derde en wel voornamelyk in de menigte werkliden, die, als het fruit tamelyk lukt, meer dan vier maanden in het jaer schoonen dagloon er aen verdienen, van welke men er vele met gekruiste armen op de hoeken der straten vindt, als het zelve mislukt. Is het reeds gezegd waer, dan is het ook voldoende om ten minsten de St.-Truidenaers, in de ziel te overtuigen, dat het goed bezorgen der fruitboomen voor hen eene zaak is van aenglegenheid, niet alleen omdat daerdoor den elgenaer zyne inkomsten en den fruitenier zyne winsten kunnen vermeerdert worden, maer omdat het aen een groot getal werkliden de gelegenheid geeft om meer schoone dagloonen te verdienen, waerdoor deze meer vry van schuld en by gevolg eerlyker zouden blyven: want niets winnen of voor kleinen dagloon arbeiden, gelyk de arme handwerkers van St.-Truiden al te veel moeten doen, kan niets dan trouwloosheid en dvery te wege brengen; immers noot zoekt list. Alles wat wy tot hertoe gezegd hebben dient slechts tot aanzetting voor het goed bewerken der fruitboomen. Wy willen ons ook gaernede moeite geven om die bewerkingen welke byzonderlyk op de kroonfruitboomen toepasselyk zyn meer gemeen te maken: alles wat wy daertoe zullen zeggen, zal steunen op de ondervinding en leventleer der planten; zoo dat men den goeden uitslag er van met zekerheid te gemoet mag zien.

Nadat de boomen in de kweekery verscheide bewerkingen hebben ondergaen, worden zy geplapt op eene plaets welke men zegt tot blyvens; omdat men onderstelt dat zy daer hunnen opbrengst zullen geven, daer zullen blyven staen tot dat zy sterven, of om andere reden uit gerukt zullen worden. Vooral voor wat de planting tot blyvens der fruitboomen betreft, zyn er byzondere voorzorgen te nemen, die tot heden toe ongelukkig nog zoo weinig zyn in het werk gesteld. Met over deze te handelen willen wy aenvang nemen, omdat een slecht geplante boom nooit niets zal opbrengen. Dat niemand zich dan ook afschrikke van de min of meer aenzielyke onkosten die eene goede planting met zich voert, zoo hy schoone en vruchtbare boomen wil hebben, maer rekening houde van den dubbelen intrest die hy later zal bekomen. Maer gelyk een slecht geplante boom nooit iets zal opbrengen, zoo zal ook deze, die er slecht en verkreupelt heeft uitgezien van als hy om zoo te zeggen op de wereld is gekomen, nooit gedyen hoe zeer men hem ook verzorge, het is ook grootdeels hier aen toe te schryven dat men op onze boomgaerden zoo vele kromme, gebrekkige en dorre boomen ziet staen.

Dat deze die zich van geene slechte en verkreupelde boomen willen bedienen, zich wel wachten van boomen te koopen met die sukkelers van boomkweekers, die als zy jonge boomkens in hunne kweekery planten, zeggen, « zyn die planten met vyf jaer niet verkoopbaar, zy zullen het met tien jaer zyn. »

Om zich van goede boomen te voorzien, moet men trachten de eerstelingen uit eene kweekery te krygen, zich van geene bedieners die geen goed wortel gestel hebben, en die niet op eene hoogte van twee meters en half de griffeling kunnen ondergaen.

(Wordt vervolgd.)

Kerkelyk Nieuws.

M. Daemen, onderpastoor te Zelck, is in dezelve hoedigheid benoemd te Heusden. — M. Braekers, onderpastoor te Heusden, is onderpastoor genoemd te Overpelt. — M. Dirix is onderpastoor genoemd te Zelck.

Verschillende Tydingen.

— In den namiddag van 31 December is de gemeente Zeelhem het theater geweest van eene bloedige worsteling tus- schen eene bende stroopers en de veldwachter van Lummen en Zeelhem. Deze twee beaapten ontmoetden een twaalfal bes- sembenders, van Scherpenheuvel, die de jonge planten van een bosch aen het verwoosten waren. De veldwachter van Lum- men neemt geen acht op het getal, noch op welbekende woest- te karakter van die mannen, hy stapt er naer toe, en maekt zich van eenen dier stroopers meester. De andere vliegen hem toe met de bloote messen en dreigen hem te vermoorden, toen de veldwachter van Zeelhem op het gevaer zyns makkers, zyn geschot lostte; een van hen viel gekwetst ter aerde; de geheele bende ging op vlugt, en nam den gekwetste mede tot Meldert, waer zy hem hebben moeten laten ter oorzaak zynen wonden.

Het geregt van Hasselt heeft zich dynsdag ter plaetse bege- ven, om een eerste onderzoek te beginnen. De gekwetste is in een' geveerlyken stand. Het gedrag der veldwachters wordt algemeen geprezen.

— De verledene week zyn de werkingen begonnen om steenbakkeryen te maken in de heiden van Calpmhout, voor de rekening der maetschappy die de bouwling der versterkingen van Antwerpen ondernomen heeft. Men spreekt van eenen laudbouwer, die eenige maanden geleden, ten pryze van 500 franks per hectare, landen gekocht heeft welke potaerde ge- noeg inhouden om nu verkocht te worden aen éenen frank per meter.

— Te nieuwjaersnacht keerde een 25jarige werkmans met name Mars van Olieje (Waremmen) vreedzaam huiswaerts wanneer hy door een geweeschot in de linker zyde getroffen werd. Een uur later had hy opgehouden te leven. De gendarmerie heeft eenige kerels aengehouden.

— Verleden zaterdag is een dief in het huis gedrongen bewoond door den procureur des konings te Bergen, M. de Glymes, en heeft er al de kleederyn, tabbaerd enz. van dezen majistraet gestolen. Het alles had een waarde van 300 fr. De dief had zich daerenboven nog niet ghaest; want hy had zynen buit in eenige servetten gewonden, die hy onder de hand vond. Deze diefstal gebeurde in volle dag. De procureur bewoont eene bovenverdieping; ook toen de dief naer beneden ging, kwaem hy in den gang de vrouw van den huize tegen, die hy zeer vriendelyk goeden dag zegde en verzocht aen den heer procureur de complimenten te doen van den man die by hem « het boodschappen » was komen doen waervan hy wist.

— Men schryft uit Ryssel, dat er verleden donderdag eene schroomelyke ontploffing heeft plaets gehad te Baudues nabij Ryssel, in de stokers van D. Lamblin. Rond den middag, terwyl de werkliden die noon over al in de fabriek blyven, het middagmaal gebruikten, de eene in het beluik zelve waer de machienen zyn geplaatst, de andere in een aenpalend ver- trek, deed zich eene verschrikkelyke ontploffing hooren.

Het deksel van eenen der ketels werd met onwederstaen- baer geweld op eenen grooten afstand geworpen, in zyne vlugt een stuk muer omverpende en 15 voeten diep in den grond dringende. Eene dikke wolk stof en stoom verduisterde de lucht gedurende eenige stonden. Toen de smoor opgetrok- ken was bood zich een yselyk schoouwspel aen: negen perso- oenen lagen op den grond uitgestrekt, verminkt, verbryeld, en met veelvuldige wonden overdekt.

Toen men de slagtoffers opdraepe bestatigde men dat een derzelve, een 15 jaren jongen dood was. Eene vrouw, eene huismoeder, die tot op het been verbrand was, is vrydag overleden. Eindelyk werden nog eene andere vrouw, vyf kinderen en een jongeling, in den droegvigsten staet naer het gasthuis gebracht.

Het geregt heeft een onderzoek begonnen naer de oorza- ken dezer ontploffing. Dezelve wordt toegeschreven aen de verlaging des waterspeils in den ketel en aen den slechten toestand der gerieven, zoo als de alarmfluit en de veiligheids- klep.

— *Eene wel verdiende les.* — Over eenige dagen bevond zich in eenen wagen der 2° klas van eenen Yzeren weg die te Parys zyn uitgangspunt heeft, een eerbiedweerdig priester in gezelschap van vyf of zes jonge werkliden welke er na hem waren binnengetreden. Deze jonge lieden, als wilden zy spot- ten met de tegenwoordigheid van den geestelyke, welke god- vruchtiglyk in zyn getyboek las, hielde onderweg niet op de grofste en zedelooste reden uit te slaen, en op de priesters en den godsdienst te schimpen. De geestelyke antwoordde niet; maer toen hy aen de eerste stantie was aengekomen, steeg hy af en zegde tot hen: « Tot weerziens, myne kin- deren! — Waerom tot weerziens? vroeg degene die zich het ludruchtigste in de smaedereden betoond had. — Omdat ik almoezenier in de gevangenis ben, antwoordde de priester, » en hy verdween na hen gegroet te hebben. De Hemel geve dat deze zoo gegronde les begrepen zy geworden!

— *Buitneming van een slavendhandelschip.*
Den 22 september jongstleden, bespeurde de engelsche oor- logstoomboot *Spitfire*, in den Atlantischen ocean kruisende, eenen brigantyn wiens houding haer verdacht voorkwam: ook zetten zy hem terstond achterna, en zag hem zyne rig- ting nemen naer Whydah, alwaer een depot van slaven ge- vestigd is. Het engelsche oorlogschip ging er ook ten anker liggen, en gedurende dry dagen bleef het verdachte vaertuig aldaer, onder voorwendsel van planken en andere lading- artikels uit te laden. Den 25 september, verliet de brigantyn de haven van Whydah en zocht onder den wind te ontkomen; maer de *Spitfire* vervolgdde hem weder, hielde hem in, praede hem en, geen voldoende antwoord bekome,de, klappte hem aen. De luitenant Chapman begaf zich aen boord van het verdachte schip, welks zoogezegde patroon zelfs geene papie- ren hoegenomd kon vertoonen, en deed de luiken van den binnenkiel openen, waeruit dadelyk een akelig gekerm op- steeg. Na onderzoek bevond men dat aldaer vyf honderd negers, zonder onderscheid van seksen noch ouderdom, waren op een gestapeld, terwyl hun gekerm veroorzaekt was door de mishandelingen welke twee of dry matrozen van den brig- antyn hun hadden toebedeeld om hen te doen zwygen. Ter- stond werden die ongelukkigen van hunne ketens bevryd, en

het slavenschip verloor zyn vlag, welke tegen de engelsche werd verwisseld, om zyne buitneming aen te duiden. Na ver- loop van eenige dagen zyn de negers op de afrikaensche kust aen land gezet.

— Men schryft uit Mechelen, 3 January :
Gisteren is alhier een begin van brand ontstaen in een huis van het Hoogstraetje, bewoond door H. Rymenans. Het ge- rucht liep wederom dat deze laetste het vuer in zyne woon had gesteken; maer het is gebleken dat de kerel dooddronken te huis gekomen zynde de kachel waerschynelyk door eenen val, heeft omvergeworpen, en dat aldus het vuer aen de bed- stede is geraekt, welke aen boord is gekomen. In plaets van te helpen blussen, was hy gaen loopen, hetgeen in het be- gin het gedacht van brandstichting had doen ontstaen.

Ondervraagd geweest zynde, beweert Rymenans zich niets van het gebeurde te herinneren, hetgeen niet onwaerschyn- lyk is.

— *Moord door eenen lancier begaen.* Men schryft uit Maubeuge :

« Maendag middag heeft een lancier van het 6° regiment, in garnizoen te Maubeuge, zynen wachmeester voor den kop geschoten, in de volgende omstandigheden.

« Déal, zoo is de naam dezes lanciers, had zich niet te peerd kunnen houden, op de morgendwandeling, omdat hy smoodronken was. Na twee keeren gevallen te zyn, zond zyn wachmeester, de genaemde Chevalier, hem naer de ka- zerne terug.

« Daer aengekomen, wapende Déal zich met van het hoofd tot de voeten en als de wandeling gedaen was, ging hy zyn wachmeester vinden en vroeg hem of hy gestraft was. De onderofficier antwoordde hem dat hy vier dagen gevang had. Hy had nog niet uitgesproken als Déal een pistool van onder zynen mantel haelde, en hem dood schoot. De man werd in het hoofd getroffen.

« de dood was oogenblikkelyk. Niet te vreden met de eerste misdaed, haelde Déal een ander pistool van onder zyn mantel en schoot er mede op een anderen onderofficier; maer dit mael kaetste het pistool.

De onderofficier, die op deze wyze zoo gelukkiglyk aen den dood ontsnapte, heeft zich op den moordenaar gewor- pen en er zich meester van gemaekt. Dit is des te gelukkiger aengezien Déal een derde pistool by zich had.

« De moordenaar is onder goed geleide naer het gevang gebracht weer men hem het strafkappotje heeft aengedaen. Hy heeft geen berouw over zyn schelmstuk en betreurt maer één ding: den onderofficier niet te hebben kunnen doodschieten die zoo wonderdadtig ont kwam even als den officier van zyn peleton, voor wie hy het derde pistool bestemde, dat men by hem gevonden heeft. Déal is een slecht soldaat, die reeds door den krygsraed veroordeeld is geweest. Daerentegen was Chevalier een zeer geacht wachmeester, die binnen kort de epauletten zou krygen. Zyne moeder is *cantinière* in het re- giment, maer in een ander detachment. »

AVIS.

Le Gouverneur de la province de Limbourg, porté à la connaissance des intéressés qu'il sera procédé le 1er Mars prochain, à 10 heures du matin, à l'hôtel du gouvernement provincial, par la Commission instituée ad hoc, à l'examen de capacité des candidats à la place de Commissaire-Voyer de l'Arrondissement de Tongres qui deviendra vacante.

Les demandes d'admission devront parvenir à l'administration provinciale avant le 15 Février.

Le programme des matières sur lesquelles portera l'examen est déposé aux commissariats d'ar- rondissement et aux secrétariats des villes et communes de la province.

Hasselt, le 19 Décembre 1859.

Le Gouverneur,
COMTE DE T'SERCLAES.

VERKOOP

van
GOEDEREN

RENTEN EN EEN EISCHBAER CAPITAL.

Woensdag 18 January 1860, om twee uren na middag zeer prezies, ten herberge van de weduwe Coemans op den verkensmerkt te Sint-Truiden, zullen de kinderen van wylen den heer Nicolaus MILIS van Sint-Truiden, ten meestbiedend, voor de Notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen :

1° 8 aren 84 centiaren Moeshof, gelegen te Sint-Truiden in St.-Pieters buiting, reengenoten den heer Hardiques in twee zyden en den heer Germeys. Aen de slaen tegen half-meert.

2° 59 Aren 50 centiaren Land, te Sint-Truiden op den Halmaelschen-weg, aenpalende de heeren Hoebanx, Vanvinckenroy en Vanzwygenhoven.

In pacht by Carolus Hoebanx.

3° 17 Aren Land te Rumpsdorp, aenpalende een voetpad, de weduwe Joannes Jacobs, de Scheepers- straet en Theodore Laporte. In pacht by Bartholemy Laporte.

4° 14 Francs 81 centiemien Rent, tot last der kinderen van wylen Joris Coelmont.

5° 3 Francs 55 centiemien Rent, tot last van Leonard Dewael van Attenhoven.

6° Vytien honderd francs eischbaer capitael, best verpand, tot last van Nicolaus Jammaer van Weyer.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 4 tot den 6 Jan. 1860.

GEBOORTENS.

Mannelyk 0. — Vrouwelyk 4.

HUWELYKEN.

Saron, Petrus-Josephus-Edouardus, met Stas, Anna-Ger- truidis.

OVERLYDENS.

Geene.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 4 Jan.			ST.-TRUIDEN, 51 Dec.		
Tarwe	100 kil.	26-43	Tarwe	100 kil.	26-43
Koren	" "	22-37	Koren	" "	22-37
Haver	" "	17-23	Haver	" "	17-23
Garst	" "	25-31	Garst	" "	25-30
THIENEN, 5 Jan.			BRUSSEL, 4 Jan.		
Tarwe	100 kil.	27-64	Tarwe	den hect.	22-17
Koren	" "	22-60	Koren	" "	16-23
Haver	" "	16-66	Haver	100 kil.	00-00
Garst	" "	25-30	Garst	den hect.	00-00
LEUVEN, 2 Jan.			WAREMME 5 Jan.		
Tarwe	100 kil.	28-66	Tarwe	100 kil.	26-70
Koren	" "	24-52	Koren	95 "	22-50
Haver	" "	18-58	Haver	" "	17-75
Garst	" "	25-38	Gerst	" "	25-30
HASSELT, 5 Jan.			LUIK, 2 January.		
Tarwe	100 kil.	26-40	Tarwe	105 kil.	28-00
Koren	" "	25-20	Koren	94 "	21-00
Haver	" "	17-60	Haver	150 "	26-00
Garst	" "	25-30	Garst	94 "	21-30
DIEST, 4 Jan.			MECHELEN, 51 Dec.		
Tarwe	hect.	21-70	Tarwe	100 kil.	28-11
Koren	" "	16-43	Koren	" "	25-74
Haver	" "	08-70	Haver	" "	19-40
Garst	" "	16-80	Gerst	den hec.	15-10
Aerdappelen den zak		5-40	Aerdappelen den zak		6-00

VERKOOP

van een
HUIS,

MET STALLEN, HOF, WEIDE EN BLOK en een perceel Akkerland, te Bevingen onder Sint-Truiden.

Op Donderdag den 12 Januarius 1860, om 2 uren namiddag, ten herberge van Lambert Degreef, te Sint-Truiden buiten Kloppenpoort aen St-Peters Kerk, zal Oda Vandeveld van Sint-Truiden, beneffens de erfgenamen van wylen Guilielmus Vandeveld en Gertrudis Vandeveld, getrouwt geweest zynde met Gilis Quets, alle in leven woonende te Bevingen, publiek en ten meestbiedende door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

1° Een Huis met stallen, hof, weide en Blok, groot samen 78 aren 46 centiaren, gelegen te gezegd Bevingen, onder Sint-Truiden, reengenoten den weg van Bevingen naar Gingelom, den heer Charles G. Stas, den heer Roberti en de erfgenamen van den heer Becaers.

In Huer tot half-Meert, by Gerardus Beerts, van Bevingen.

2° 11 Aren 98 centiaren en half Akkerland, gelegen onder Sint-Truiden boven Bevingen op de oude Catzy, palende dezelve van voor, van eene zyde de Godshuizen van Sint-Truiden, op het hoofd het Kerkfabryk van Bevingen met het wedergedeelte, en Joseph Ulens van de andere zyde.

In huer geweest by Joseph Ulens van Bevingen, tot naer den oogst van het jaer 1859.

VERKOOP

van 58 loten schoone

CANADA-BOOMEN

TE BAUTERSHOVEN ONDER ST.-TRUIDEN.

Op Maendag den 16 January 1860, ten 9 uren 'smorgens, zullen de heeren Bestuenders van de Beursen COELMONT, publiek en ten meestbiedende op crediet, door den Notaris COEMANS, ter plaetse doen verkoopen:

58 loten schoone Canada-Boomen, dienstig tot herd en alle ander gebruik, en wassende op eene weide gelegen onder Sint-Truiden te Bautreshoven, kort by den steenweg op Tongeren.

uit ter hand te koop.

Een zeer goed HUIS en Moeshof, groot samen omtrent 25 aren; getimmerd van eiken hout, gedeckt met pannen, staende te Anroye onder Zeppe- ren; lang 17 meters 10 centimeters en breed 7 meters 10 centimeters.

Den timmer en de andere bouwstoffen van gemeld huis, zullen ook, na keus der liefhebbers, alleen verkocht worden, om af te breken.

Zich te bevragen by F. M. Germeys-Renard, Negt te Sint-Truiden, groote markt N° 26.

SCHOONE
Canada-Boomen
en *Schaerhout*
ONDER RUMMEN TE KOOP

De Notaris COENEN te Geet-Betz, zal van weg en de erfgenamen van wylen de heer HOEBAERS van Velm, openbaerlyk aen de meestbiedende op Maendag 16 January 1860, aanbieden te verkoopen op crediet:

A. 80 koopen Canada-Boomen, dienstig voor herd, klompmakers en timmerhout, staende wassende op een goed genaemd de Peerdsweide, onder Rummen, aen het pachtthof genaemd Terborgt.

B. Het Schaerhout staende wassende op twee hectaren Bosch, gelegen aen de Pastory te Rummen, tegen Terborgt.

De verqadering zal wezen ter plaetse om negen uren 'smorgens; te beginnen met de Boomen.

Alles achterevolgens conditien voor te houden.

TE KOOP

De Timmer van een Huis

(Wit- en Canada-Hout) gelegen te Muisen, groot 25 voet in het vierkant. — Alsook twee gespannen WAGEN-KISTEN; — en EIKEN-KWARTIER dienstig voor timmerhout en schrynwerkers.

Zich te bevragen by Nicolas Vandecan te Muisen.

BEDROODMAKING!

Een HUIS, dienstig voor eenen Rentenier of Negociant in wynen, staende te Zout-Leeuw op de groote Markt N° 2, voorzien van allerschoonste kelders, eenen paerdenstal en remise; allen aeneen, met eenen schoonen hof, beplant met allerschoonste fruit-boomen; en eene pelous, dienende tot blykery; en een washuis. Allen by elkanderen te hueren voor den eersten Mei 1860. of te verkoopen uit ter hand met gemak van betaling.

H. LAMPERT,

FABRICANT DE BROSSES,

(breveté de Sa Majesté le Roi des Belges.) a l'honneur d'informer sa clientèle, qu'on trouve chez lui, RUE de SEL, N° 329 à ST.-TROND, un grand assortiment de Brosses en tout genre à un prix très-moderé, ainsi que le nouveau système de Brosses à cirer les appartements.

Ce nouveau système, surpassant tous les autres de son genre en beauté, possède le plus grand avantage d'être plus léger, plus facile à employer, et d'une plus grande durée, parce qu'on peut s'en servir de 8 côtés.

L'ancien système se vend chez lui à 20% au-dessous du prix de facture.

DE POSTWAGEN-DIENST,

tusschen Sint-Truiden en Luik, zal eerstdaegs afgeschaff zyn.

BEKENDMAKING.

Men vraegt eenen DIENSTKNECHT, bekwaem om twee peerden op te passen en voor het huiswerk.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

TE BEKOMEN BY:

DE GEBROEDERS DUTOIS,

IN HET STAUTENBURGT,

Thiensche-poort, N° 51, te Sint-Truiden,

Extra schoone Plant-Boomen, als appel, peeren, gegreffelde kersen, bak-pruimen, ringelode perzen, Briollen, abrikosen (hooge en lage stammen,) linden, kastanje, frènes-pleureurs, spaensch-groenplanten, piramide-palmen van 4 meter, dorne- en kornoelie-planten, aspergiën van 2 jaer, bloemkoolen, roode en witte cabuis-koolen, pain-suc-en savoei-koolen; alle goede soorten van hof-zaeden, alsmede zaeden van betteraves-rouges champêtres et betteraves blanches à sucre. — Alles aen den minsten prys.

BERIGT.

H. G. MESSENS,

Koopman in Fruit en Visch, op den hoek der Hoogbrug en der Beekstraet te St.-Truiden,

Heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat er by hem te bekomen zyn alle soorten van Zeevisch, als: Rog, Vloot, Tongen, Kabiljauw, Helebot, Schilvisch, Torbot, Zalm, Kreften, Oosters, Kreukels en Karkollen; alsook, zoete en gezoute Bukhing, Hollandsche Haring, Anchovisch; alles eerste kwaliteit en aen eenen civielen prys.

Hy beveelt zich aen de gunst van eenieder.

BY J. GEERTS,

Lombard-straet, N° 231 te Hasselt.

ZYN TE BEKOMEN:

Alle soorten van Fruit-boomen, als Abrikosen, Kerse, Merkatons, Peren, Appel, Mispel (met zeer groote vruchten), Pruimen, enz. enz.

Abrikosen, lage en hooge stammen;

Kerse, " "

Briollen, " "

Mercatongs, " "

Peeren, pyramide "

Appel, lage stammen "

Mispel, pyramide "

Pruimen, lage stammen "

Stekelbeziën,

Zwarte Albes,

Moerbeziën.

GROENPLANTEN.

Juniperus Virginiana

Communis

Thuya Orientalis

" Occidentalis

Taxus Baccata (Spaensch-groen)

Ginkgo Biloba

Cedrus Libani (en pots)

Wilde Appelboomen

" Perenboomen.

Te bekomen by

de Uitgevers van dit Blad:

SINT-TRUIDENSCH E ALMANACH

voor het schrikkeljaer O.-H. Jesus-Christus 1860.

Met Dagklapper, Kluchten, Reductie en Jaermerkten.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 6 min. 'smorg. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esmael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Gingelom. — Waremmes. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Enival. — Verviers. — Dolhain. — Herbestal. —

12 uren 30 minuten naer middag.

St-Truiden. — Velm. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Waremmes. — Luik. — Verviers.

6 uren s' avonds. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Gingelom. — Roost. — Waremmes. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 19 min. 'smorg. — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. —

10 uren 58 min. 'smorg. — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

7 uren 32 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. —

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. 'smorgens. — 7 uren 50 min. s'avonds.

Sint-Truiden. Boekdrukkery van de kinderen Milis.